

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje števil. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 11.

V Ptuj v nedeljo dne 13. marca 1910.

XI. letnik.

Nesrečno ljudstvo!

Od vseh strani dobivamo žalostna pisma, v katerih nam toži obupano ljudstvo vsvoje grozovito revščino. In človeku z najtršim srcem se morajo oči solziti v očigled te nezaluzene bede. Tako je kakor smo zadnjič enkrat rekli: Iz neumnih političnih vzrokov so slovenski prvaki pribili vboje slovensko ljudstvo na križ trpljenja! V tem pa tiči tudi največji greh žalostne prvaške obstrukcije v štajerskem deželnem zboru. „Proč od Gradca“ so vpili za grabični slovenski poslanci. A zdaj jim je odgovoril Gradec s klicom „Proč od spodnje Štajerske!“ In zdaj se čuti grozne posledice te hujškarije! Hujškati ni težko, to razume tudi vsak analfabet. Ali z dejstvi in številkami računati je pač težje. Nepobitna resnica je, da zahtevajo slovenski poslanci od skupnih deželnih dohodkov okroglo 40%. Mi nimamo nič proti temu: čimveč se zahteva za naše spodnještajerske kraje, tembolj ranje! Ali ker so prvaki poslanci pričeli vpiti „Proč od Gradca“, — vzeli so tudi zgornji in srednji Štajerci svinčnik v roke. In izračunili so to-le, kar ne more nikdo zanikati: Slovenci na Štajerskem plačujejo pri osebem dohodninskem davku 5%, v splošnem davčnem razredu 17% in v idealnem 11%. Torej plačujejo Slovenci na Štajerskem srednje 11% skupnih dohodkov, zahtevajo pa 40%! To je resnica, ki nas uči, da moramo biti na spodnjem Štajerskem ponižni in zadovoljni, da se ne urednici bedasti klic „Proč od Gradca“. S tem klicom so prvaki dosegli, da Nemci niso hoteli več našega vina kupovati, z njim bodo je še veliko več nesreče v deželo prinesli!

Tako se nam kaže prvaška obstrukcija kot brezvestno zločinstvo!

Razven se omenjenih posledic je povzročila prvaška politika, da so se ostavila vsa regulacijska dela ob Dravi. Kakor smrtonosni veter je šla ta novica po deželi. Stotero delavcev brez kruha, milijoni denarja naši deželi izgubljeni! To ni več šala! In zdaj se je isto pri Pannici zgodilo! Ostavilo vsa regulacijska dela (razven skordnih del)... In prvaki poslanci? Na shodih vpijejo, da rešujejo ljudstvo! Vse druge dolžijo, sami sebe pa perejo. Ali zamorca če ni nikdo opral! Edino naš vrli poslanec Ornig je storil svojo dolžnost in več kot svojo dolžnost. On se ni brigal zato, da je Nemec in izvoljen od Nemcev, ni se brigal zato, da so prvaki poslanci bedo zakrivali s svojo obstrukcijo, — sedel je na vlak in se peljal v Gradec in delal neumorno, da reši, kar se da rešiti. In kar se bude doseglo, je plod Ornigovega dela! Prvaki poslanci so po shodih hujškali, Nemec Ornig pa je delal za ljudstvo... Hvala Ornigu! Ti nesrečno spodnještajersko ljudstvo pa si zapomni svoje prijatelje in svoje zapeljivce...

Politični pregled.

V državni zbornici se je kencealo prvo čitanje državnega proračuna, kateri se je potem tozaveznemu odseku izročil. Potem se je sprejel najpustni predlog glede doklad za barko na Elbi. V torek prišlo je do razprave o novih po-

stavnih predlogih finančnega ministra, ki se tičejo zlasti novih davkov. Zanimivo je govoril voditelj nemških naprednih kmetov dr. Damm. Zavzel se je za davek na tantieme in dividende. Obenem pa se je odločno proti davku na kislavo in na vino izjavil. Zbornica se je pečala potem tudi z železniško nesrečo pri postaji Uberski. — Finančni minister Bilinski predložil je postavo, po kateri naj se sprejme 182 milijonov posojila. Vtemeljeval je v daljšem govoru nameravane nove davke. Slabi časi se bližajo!

Proti davku na vino. Kmetiki poslanci vseh strank so napravili odbor, ki bo pri vladi proti nameravanemu vinskemu davku nastopal. Za Štajersko je bil vrli poslanec Marckhl v odbor izvoljen!

Penzije za poslance hočejo nekateri vpeljati. Upamo, da bo de še veliko vođe po Dravi steklo, predno se to urešni. Mislimo, da plačujemo že itak dovolj za „ljudske zastopnike“...

Cesarski manevri v Galiciji? Letošnji cesarski manevri bi se morali na južnem Ogrskem vršiti. Zdaj pa poročajo listi, da se bodo v Galiciji vršili. Vzrok temu je baje, da so se politične razmere med Rusijo in Avstrijo grozno poslabšale in se vsled tega ne ve, kaj bo de dočnost prinesla...

Čehi in Srbi. V Pragi napravila je policija v prostorih društva srbskih študentov hišno preiskavo. V Kraljevem Gradcu so zaprta dva češko-klerikalna urednika zaradi hujškanja proti vojaštvu. Lepe razmere! In ti Čehi so zavezniki naših slovenskih poslancev. Zaradi teh Čehov so prvaki tudi pri nas vso gospodarsko delo preprečili.

Proti novemu vinskemu davku je sklicala nižje-avstrijska kmetaka zveza velikanski shod na Dunaj, katerega se je udeležilo 6000 vinogradnikov. Shod je zahteval od vlade, da potegne ta postavnii načrt: takoj nazaj, kajti nameravani novi vinski davek bi uničil avstrijsko vinogradništvo. V imenu štajerskih vinogradnikov je govoril poslanec Kodolitsch. Shod je bil velevažen in ga vlada mora vpoštovati.

Dr. Lueger, župan dunajski, leži v agoniji in se pričakuje vsak trenutek smrt.

Rusija hujška. Listi poročajo, da so se pokojiski sporazumljenja med Rusijo in Avstro-Ogrsko popolnoma razbili. Vsled tega je položaj na Balkanu zopet zelo kritičen in nevaren. Rusija zahteva vedno analavistično rogoviljenje po Balkanu. Zato vna povsod in razburjenje raste z vsakim dnevom.

Rdeča nedelja v Berlinu. Preteklo nedeljo napravili so pruski socialisti veliko demonstracijo za splošno in ednako volilno pravico v pruski deželni zbor. Več kot 100.000 oseb se je te demonstracije udeležilo. Prišlo je tudi do večjih spopadov z mnogoštevilno policijo.

Kdo je kriv??

Kmetje na spodnjem Štajerskem! Kdo je kriv, da se je ustavila regulacija Drave, da se je vzelo deželi 8% milijonov kron, da se je vrglo stotere delavcev na ceste, da se je kmetom napravilo za milijone kron škoda?

Prvaki poslanci se krivi, ker so s svojo obstrukcijo razbili deželni zbor!

Kdo je kriv, da se ni ničesar storilo glede velevažnih železnic (n. p. Sv. Lenart-Ptuj-Rogatec-Brežice ali Ormož-Ljutomer itd.)?

Prvaki poslanci se krivi, ker niso pustili deželni zbor delati!

Kdo je kriv, da kmeti ne dobijo več brezobrestnih posojil za prenovljenje vinogradov?

Prvaki poslanci se krivi! Oni niso pustili o temu v deželnem zboru sklepali!

Kdo je kriv, da se je vam nesrečnim kmetom, ki vam je toča ali suša vse vzela, vsako podpore odjedlo? Kdo je kriv, da ne dobite nič, čeprav ste podpore krvavo potrebni?

Prvaki poslanci se krivi, kajti oni so na češko komando preprečili, da bi vam deželni zbor o podporo dovolil!

Kmetje! Obrnite vašim škodljivcem hrbet!

Dopisi.

Brežice ob Savi. Železniški odbor Brežice-Rogatec Rudolfovo obstoji večidel iz Slovencev obeh strank in v manjšem delu iz nemških zastopnikov mesta Brežic in Rogatca. Ti zastopniki izvoljeni so bili od občin, ki so zastopane v odboru. Ta odbor izvrševal je zavedno in pametno skozni skoraj dve leti pridno delovanje. Ali zadnja je bil glede pridobitve projekta na neverjetni način od nekega znanj stojčega. Tih jeza dr. Benkoviča, da ga ni nobena občina njegovega državnoborskega volilnega okrožja v ta odbor izvolila, pojavila se je nakrat septembra meseca lanskega leta z veliko silo v obliki letaka. V tem lažnivem letaku se je obstoječemu odboru z neresničnimi opombami nedelavnosti in posebne interese očitalo: Vkljub temu, da se je dr. Benkovič pozneje kot pisatelj tega letaka izkazal in je to tudi sam priznal, ni imel dovolj osebnega poguma, da bi postavil svoje ime pod dotični letak. Podpisal se je raje anonimno kot „pripravljalni odbor“, ki takrat sploh še ni obstojal. Resnični železniški odbor odgovoril je na ta skriti, grdi napad s pismom z dne 2. oktobra pl. l. v katerem je neresnične stvarne trditve ovrgel ter omenil, da ni njegova krivda, ako gotove „delavne in vplivne osebe“ niso v odboru, ker so občine svoje zastopnike same izvolile in tudi pravilno izpoznale, da politični hujškači v tak odbor ne spadajo. Izzas „politični hujškači“ pa je vplival na dr. Benkoviča tako, kakor rdeči robc na bika. Zakaj neki? V prvem viharju predložil je takoj tiskovno tožbo, ki bi se izvršila pred porotnim sodiščem v Rudolfovem. Benkovič je tožil po §§ 488, 491 k. z. češ da se je njega s „političnim hujškačem“ označilo. Čudno, kadar se o politični hujškariji govori, takrat se čuti Benkovič takoj prizadetea. Da bi pa cel stvar kot gospodarsko važna izgledala, poslal je Benkovič par „narodnjakov“ obeh strank, na katere beseda

„politični hujskač“ ni pasala. Z velikim aparatom se je pričelo nastopati, Priekavni sodnik se je vozil osem dni po deželi in zaslišaval vse mogoče ljudi. Potem je skoval Benkovič pravo obtožnico proti pisateljem in razširjavalcem očitka, ki so se pogumno preiskovalnemu sodniku takoj kot taki označili in se niso hinavsko ter strahopetno skrivali. Vtemeljitev obtožbe sprejelo se je v juridičnih krogih z majanjem glave; vsi so se vprašali, kdo je razžaljen, kakšna je žalitev in kako to, da se je čutil ravno Benkovič prizadetega. In župa, ki jo je Benkovič na svojem ognju segrel, se je hudo ohladila, predno se jo je pojedlo. C. k. deželno nadsoodišče v Gradcu je sprejelo pritožbo proti obtožnici in je ostavilo kazensko postopanje; vtemeljilo je to s tem, da tožitelji niso opravičeni tožiti in da manjka sploh razlogov, da bi se obtožence sumljivo smatralo. Tako se bode Benkovičeva župa še bolj ohladila; postala bode ledena in Benkovič si bode lahko z njo glavo hladil, ki bode gotovo zelo vroča, kadar dobi seznamek stroškov. Dr. Benkovič ima menda kot deželni in državni poslanec toliko opraviti, da ni mogel določbe kazenske postave pregledati. Pozabil je tudi vprašati svojo „dešno oko“, poštenjaka Agreža; ta bi Benkoviča gotovo podučil o postavi in mu prihranil grozovito blamažo. Ako namerava ljubi naš dr. Benkovič še nadalje minister postati, potem se mu mora zaputiti ministerstvo za pravosodje; seveda, njegov sekocijski šef pa mora poštenjak Agrež postati.

Velika Nedelja. Nepričakovano sem sprejel 4. marca 1910 milodar od Vas; ker so te kronke zelo dobro došle in našle bolnega v postelji. Že 21 let samec, vso potrebbično moram prositi in k temu dobro plačati, drugo nimam, kaj dobim od mojih dobrih otrok! Torej Vam milostlivi gospodi kakor tudi našemu neumorno delavnemu g. Ornižu za ta milodar izrekam pri srčno zahvalo. Bog vam plati! In še nekaj Vam naznamim, kako je zdaj od 20. pr. m. pri naš ljudstvo razburjeno proti Ozmeču in Mešku, ker sta požrla vso podporo in preprečila regulacijo Drave in potokov in zgradbe železnih zvez, zdaj pravi ljudstvo: kje bomo kaj zaslužili? Kje bo kruh? Rekel sem na tu besede: Vai akupaj obrnite se na g. Orniža, skozgoče se da ta obstrukcija, katero sta napravila tudi Ozmeč in Meško, popraviti.

Velika Nedelja. Drugi „Štajerc!“ Priročna hvala za tvoj trud, katerega si za po toči poškodovane kmete imel. Tudi vsem darilecem priročna hvala, da so tak lepo svoto darovali; posebno pa še tebi, ljubi „Štajerc“, hvala, da si se na mene zmislil in meni podpore poslal; mene iz srca veseli tvoj dar, kajti ti nisi tako rekoč dolžen meni pomagati. Deželni in okrajni zastop sta bolj dolžna pomagati, ker vsako leto bereta prikladi na 140% od vsakega. Škoda, ki je lani bila, je meni bila precejnjena na 27000 kron na vinogradu in potju; dobil sem podpore le samo od tebe, dragi „Štajerc“... Drugi pa, ki imajo svoja posestva v najem dana, pa so

po 300 do 550 K sprejeli. Delitev pač ni bila pravična! Od tebe, dragi „Štajerc“, pa poštena in pravična! Bog ti stokrat plati!

Nečje. O medvedovi koži našega slovitega kaplančaka smo zadnjič poročali. Ker so Kranjčeka neumiljeni ljudje pri tisti seji tako grdo obrili, je siromaška progrela sveta jesa. Vsedel se je in je pri gospodi, t. j. zadrugi v Gradcu zatožil vse te le lopove. V štirih straneh je nadrobno načelkal svoje britke obtožbe ter je tako hudo načrnil vse ude naše hranilnice, da je strah. Tožil je da ni ređu pri kasi, da nobeden nič ne razume, da so njega kot nosilca medvedove kože imenovali, da so mu pristne in žalostne resnice srpo v obraz povedali, da so ga hoteli na „luft“ nesti ali vreči itd. Oh Kranjček kako se vsi kesimo nad tvojimi teškimi, debelimi solzami! In glej! Na Kranjčeve denunciacije priburheta zadnji četrtak kar dva gospoda iz Gradca, eden inšpektor pa eden revizor — nam so se začele blače tresti, oh, oh, Kranjček bodi nam milostljiv! Gospoda sta vso pregledala, pa je bilo vse, do „zadnje pičice vse v — ordnuni.“ Kranjček, Kranjček kam si jo spet zabredel? Drugi dan pa se je akicala seja načelnstva in nadzornstva. Takaj pa se je še le prava neogoda vrnila. Kaplana Krajca so kot ude naše hranilnice izbacnili, Krajc je dobil tako imenovano veliko „špico.“ Da bi pa ubogi Kranjček svoj izbrček ložje prebavil, so v seji izbacnili tudi tri njegovih somišljenikov in udanih mu prijateljev g. dva Rojko ta in Franjšek a. Kaplanček je namreč te 3 gospode pred kratkim kot ude hranilnice dal vpisati, da bi ga pri njegovih daleč segajočih namerah krepko podpirali, no in to je je popolnoma lepo in opravičeno, da se je „špical“ celi kvartet. Da, ali so in iti so morali, čeprav se je Kranjček pokrovitelj in dosedanja predsednik hranilnice, g. Karl Novak z vso silo upri proti izključbi. Struna prenapeta — poči. Koliko krak je že počilo in kolikokrat še bode! V nedeljo se bo spet sprožil eden možar in poročali bomo o puku. Moj Bog, so res križi in težave na tem svetu!

Iz ormoškega okraja. Daleč naokrog se je razglasila lansko leto žalostna vest o grozni toči, katere je uničila dne 24. julija poljske, travniške in vinogradeške pridelke našim posestnikom, katerih niso imeli zavarovanih proti toči in drugih elementarnih neogodah. Ravno tako nismo imeli proti toči zavarovanih poslopij, ne strešne opeke in slamatih streh, na katerih trpijo grozno škodo; pač pa imamo proti požaru zavarovano. Torej ne moremo siliti ene ali druge take zavarovalnice, ki imamo naša poslopja samo proti požaru zavarovane, da bi nam izplačala kako odškodnino, ali dala kako podporo za omenjeno škodo. V tem smislu je pa Graška zavarovalnica „Wechselseitige Brandschaden Versicherungs-Anstalt“, šla našim posestnikom na pomoč, ter jim dala podporo, čeprav so bili samo proti ognju zavarovani. Ker sem tozadevnih prošenj naredil veliko, se moram na tem mestu zahva-

liti v imenu teh obdarovanih posestnikov glavni zavarovalnici „Wechselseitige Brandschaden Versicherungs-Anstalt“ v Gradcu, katere je, kakor je meni znano, izplačala skor svojega distriktnega komisarja g. Adolfa Stamen v Ormožu 415 kron podpore. Povedalo se mi je tudi od več posestnikov, ki so imeli pri tej zavarovalnici zavarovana poslopja proti ognju in ki so pogoreli, da jim je ta zavarovalnica izplačala popolnoma njih zavarovalnino proti ognju, akoravno je ostalo še precej delov rabljivega lesa, torej za stavbo primernege. Na ta način, si usojam to zavarovalnico vsakemu posestniku poslopja najtopleje priporočiti. Franc Škerlec v Vičancih.

Svetovni potnik.

Poljaki članikar in urednik lista „Wiek Nowy“ v Lvovu (Galicija), katerega sliki prinašamo, nastopil je svetovno potovanje za 8 let. Ta svetovni potnik obiskal je že 72 mest na Ogrskem, Srbem in v Italiji. Tekom 8 let namerava 1000 mest sveta obiskati. Zdaj je odpotoval iz Dunaja proti Rusiji. Potem hoče obiskati Švedsko, Dansko, Nemčijo, Francosko, Anglijo, Ameriko, Afriko in Azijo. Namen potovanja so znanstvene študije.

Kmetje! odrezujte in sežigajte na sadnem drevju mladike s visečim suhim listjem, na katerem so zapredene gosence glogolovega belina.

Novice.

Mazaj k rusiji! Septembra meseca l. 1908, ko se je v Ptaju par prvških hujskačev za ušesa prijelo, pričeli so slovenski listi velikanski boj kot proti vsem Nemcem in nemškim podjetjam. Zlasti so vzeli „na piko“ ljubljansko „Kranjsko šparkazo“, ki je nemški denarni zavod, ki je pa obenem najzanesljivejše podjetje ter največja dobrotnica dežele. Z največjo nerazumnostjo in najhujšim nesiljem so prvaki proti temu zavodu hujskali. Danes pa se keasjo. Drug na drugega mečejo zdaj krivdo. Zagrizeno prvaki list „Domoljub“ n. p. piše tako-le: — „Od liberalnih (prvških) hranilnic ni prav nič pričakovati za kmeta. Liberalci še tako ne marajo za kmeta. Kakšen hrup so vzdignili l. 1908 zoper (nemško) „Kranjsko hranilnico“ in trdili, da ni denar varen pri njej, ko ima vendar 9 milijonov rezervnega zaklada. Namen je bil čisto prozoren; denar so hoteli dobiti za svoje zavode. Res pa je, da je (nemška) „Kranjska hranilnica“ storila več za podporo revežev in občeokoristne namene, kakor vsi liberalni (prvški) zavodi. Saj se bo že letos odprla bolnišnica za neozdravljive. Sto revežev bo imelo brezplačno vso oskrbo, hrano, zdravniško pomoč in pogreb. Proti liberalni (prvški) gonji se mora enkrat resnično povedati.“ — Tako piše slovenski list! S tem je pač natančno dokazano, koliko so prvaki denarni zavodi vredni. Radovedni smo, kaj bodoje k temu narodnjaški listi rekli. Nič, — molčali bodoje, kakor tepeni kužki! Saj so jim lastni „rodoljubi“ krinko raz obraza potegnili... Zato pa: živio nemške, zanesljive šparkase!

Potreba nemškega jezika. Rumunski profesor Aurel Popović spisal je v nekem dunajskem listu članek o državnem jeziku, v katerem pravi m. dr. tudi sledeče: „Rumunsko kraljestvo je neodvisna država z okroglo 7 milijoni prebivalcev, od katerih je 50.000 Nemcev. Število Nemcev nima politično, kakor se vidi, nobene vplave. V istini tudi nimajo Nemci nobenega političnega vpliva na Rumunskem. Alj kaj vidimo v rumunskih uređnih šolah? Povsod je nemški jezik vpeljan kot obligatorni učni

Ustava za Bozno-Hercegovino.

Odkar se je anektiralo Bozno in Hercegovino, pojavila se je tudi potreba posebne ustave za ta novi del naše države. Pred nekaj dnevi vršila se je v slavnostni dvorani poslopja deželne vlade v Serajevi slavnostna proklamacija ustave. Navzoči so bili voditelji vseh državnih oblasti in to civil-

Proklamierung der Verfassung für Bosnien u. d. Herzegovina in Serajewo.

armade, general infanterije Varesanin pl. Vares. Med proglasitvijo zadonelo je 21 strellov iz kanon. O ustavi sami smo že svoj čas govorili. Naša slika predstavlja ta pomembni dogodek.

predmet in sicer od 2. do 8. razreda. Nikdo ni Rumune silil, nikdo jih ni mogel siliti, da bi vpeljali nemški jezik. Storiši so to iz lastnega nagiba, ravno tako, kakor deloma tudi Francozi, ker poznajo veliki pomen nemškega jezika, ker vedo, kakšni zakladi človeškega znanja ostanejo onim narodom skriti, kateri ne poznajo nemškega svetovnega jezika, ker vedo, da mora vsak izobraženi človek nemščino znati. Ako tuji narodi v tujih državah toliko pomena v nemščino polagajo, pa naj bi mi v tej monarhiji ne izpoznali, da je nemščina pogoj vsakemu napredku?! Brez sekularnega vpliva nemške kulture bi mi drugi narodi ne imeli nobene lastne kulture! Vsa evropska kultura je plod germanskega dela... Zato pa pravim, da je za kulturno mladi narod največjega pomena, poznati nemški jezik. Z njo se zamore vglobiti v nemško svetovno naziranje, nemško znanost in umetnost, ki je najbogatejši zaklad resnične izobrazbe za vsako ljudstvo. In naravnost otročje je, ako vročekrvni zagriženci svoje ljudstvo a hujkanjem proti nemščini in nemščini slepijo! Nikdo, noben narod v monarhiji je nemščini ednako vreden. In noben narod v celi Evropi ne prekosi germanstva v splošno. — Tako piše in misli rumunski učenjak. Naši prvaki pa, ki gotovo niso vredni, da bi temu Rumunu čevlji odvezali, nimajo drugega dela, nego hujkanje proti nemščini. S tem dokazujejo prvaki le svojo duševno revščino.

Trgovci, pozor! Trgovca in obrtna zbornica v Gradcu nam naznanja, da samore interesentov svojega delokroga naznaniti naslov večje firme v Sarajevu, ki prevzame zastopstvo za Bozno in Hercegovino.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Posledica prvaške obstrukcije. Deželni odbor imet je sejo, v kateri je pregledal deželni proračun. Ker ni deželni zbor vsled prvaške obstrukcije nobenih dohodkov dovolil in vsak sklep prepelčil, črtal je deželni zbor velike vrste proračunskih izdatkov. Skupno je črtal 1 1/2 milijona kron, katero svoto bi dobilo prebivalstvo v raznih oblikah. Za ta hip je torej prvaška obstrukcija ljudstvu 1 1/2 milijona kron poškodovala! Črtalo se je večji del izdatke za deželno kulturo, za gradbo cest, za regulacije ob potokih. Nadalje se je črtalo postavljeno svoto 100.000 K za bruzabrestna posevja vinogradnikom... Vbogo kmetstvo ljudstvo! Vse to so ti naredili prvaki poslanci!

Prvaški listi se zdaj izgovarjajo, češ da ni slovenska obstrukcija v deželnem zboru kriva, da so se regulacijska dela od Davi in Posnici ostavila. To je navadni, bedasti izgovor! Kdo drugi bi bil kriv? Edino brezvestna prvaška obstrukcija je kriva! Seveda, prvaki poslanci so zdaj poparjeni kakor kokoši po detju: bojijo se svojih izdatnih volilcev in zato prosijo lažnive prvaške liste, da jih naj za božjo voljo zagovarjajo. In ti to seveda storijo, ker jim je ravno za narodnostno hujkanje več nego za vse drugo. Liberalni „Narodni dnevnik“ se pri temu celo na nemški (!) klerikalni (!) list „Grazer Volksblatt“ aklicije. Lep parček to! Mislimo, da je pri „Volksblattu“ resnica ravno tako neznan kakor pri celjakemu „Dnevniku“... Ali ves ta lažnivi dirindaj povzročiteljem zločinske obstrukcije ne bode pomagal. Ljudstvo jih zdaj predobro pozna. Ljudstvo ve zdaj, kdo sesa na njegovem mozgu. Ljudstvo se ne pusti več za nos vleči. Na uredništvo „Stajerca“ prihaja dan za dnevom toliko pisem razburjenih, nesrečnih kmetov, da ne vemo kam z njimi. In vsak dan prihajajo kmetje, ki nam s solznimi očmi popisujejo svojo revščino in proklinjajo nesrečno prvaško politiko. Te vzdihljaje in te klete naj bi prvaki poslanci le en dan poslušali, — in mislimo, da bi se potem od aramate skrili... Prvaki se igrajo s krvavo bedo ljudstva! Ali prišel bode čas, ko se bode to nad njimi samimi grozovito maščevalo! Vsak greh se maščuje, — to naj si tudi zagriženi prvaki poslanci zapomnijo!

Krščanstvo in „krščanstvo“ Veste, nekaj razlike je med tema dvema besedama; — „krščanstvo“ je nekaj drugega nego krščanstvo... Evo dokaz: V Ptujtu leži ravno sedaj več vbogih

ženski težko bolanih. Naši čitatelji si bodejo lahko predstavljali, kako živi revni človek brez premoženja in brez zasluzka, ki nima od nobene strani ničesar pričakovati in ki je bolan, zdaj po zimi bolan... Pravi mučenik je tak človek. Tako nam je n. p. znana neka vboga žena, ki je skoraj celo zimo bolana trpela in stradala. In nobena tistih znanih terjalcov jo ni vidila, nobena ji ni pomagala, mimo revico so tekle v cerkev in obračale hinavsko oči proti tistemu Jezusu, ki je izpregovoril besedo: Na njih delih in ne na njih besedah jih bodeite izpoznali... V Ptujtu imamo neko pobožno društvo po imenu „Christlicher Frauenbund.“ Društvo ima namen, gojiti krščanske šednosti, pomagati in podpirati. Pobožno je to društvo tako, da se človeku kar srce v praih obrača. Ali zdi se nam, da je ta pobožnost tako sladka, kakor jesiova esenca in tako čista, kakor skarljena voda... Kajti mnogo dobrih, revnilih krščanokih žen leži izmučenih in bolnih v postelji, gleda z lačnim želodcem smrti v obraz, — dotično društvo pa prijere medtem po ostarjih „teatre“, na katerih kažejo razne „device“ starejšega kalibra svoje komedijantke zmognosti in se veselo muzajo, ako jim splavdirajo duhovniški režiserji... Oj ti talmi-pobožnost ti! Pustite vaše „teatre“, ve mlade gospe in starejše gospodične, in pomagajte raje bolanim vašim sosestram! To bode Bog videl in plačal, za „komedije“ pa še ni nikdo neboške krone dosegel!

Fajmostru Ogrizku iz Dravolj se zdaj ves svet smeji. In motakar to tudi zasluži. Najprve smo mu skoro leta najhujše stvari očitali. Moč je imel krokodilsko kožo in je vse požrl. Potem nakrat pa je dobil — bogve kako in kakaj — grozovito občutljivo čust in je tožil našega urednika Linhartu zaradi žaljenja časti. Linhart je namreč v „Stajercu“ trdil, da je Ogrizek učiteljju Adamiču službo odjedel in oropal. Pri prvi obravnavi je imel Ogrizek, ideč kot rak, še precej korajže. Zdaj pa je potegnil tožbo brezpogojno nazaj in plača raje vse ogrizne stroške. V vsej javnosti je ta čedni duhovnik torej dokazal, da ima črno vest in zato še plača ogromno svoto denarja. Zato ni čuda, da se mu ves svet smeji. Mi ne vemo, ali je bil Ogrizek (nekateri mu pravijo „Zagrizek“) sam tako „pameten“, ali pa je sedel raznim prvaškim advokatom na lin. Na vsak način pa je on „der Hopf“.

Vinské nakup postal je zdaj zopet bolj živahen in slasti v zadnjem času se je zelo veliko vina nakupilo. Tako se nam poroča, da je le znana vinska velefirma C. Fürst & Söhne v Ptujtu več sto polovnjakov vina nakupila. Iz tega se pa tudi zopet vidi, da so gospodarski interesi slovenskih kmetov in nemških industrij-

cev ter trgovcev skupni. Čez to dejstvo ne pomaga nobeno prvaško hujkanje. Kaj ko bi se Nemci tudi držali gesla „Svoji k svojim“? Mi pravimo: kdor hujka v gospodarski bojkot, ta greši nad ljudstvom!

„Svoji k svojim.“ Lapa je ta beseda, ali ravno tako je gotovo, da jo rabijo danes le tisti politikastri, kateri hočejo z narodnim hujkanjem „kšeft“ delati. Pa še nekaj: gotovo je, da ni nobenega tako „narodnega“ Slovence, ki bi roko odmaknil, kadar se mu ponuja nemški denar... Slovenske kmete hujkajo in silijo prvaki, da smejo le v „narodne štacune“ zahajati itd. Pravijo, da je smrtni greh, ako slovenski kmet z Nemcem obča. Ali sami so pa prvaki kmet z Nemcem obča. Za svoje osebe, za svoje debele trebuche skrbijo povsem drugače... Evo še en slučaj. Znani cementni fabrikant Mursa je gotovo od pet do glave „narodnjak“. Saj je vendar navdušen pristaš dohtarake „narodne stranke“ in je svoj čas tudi navdušeno za poslance kandidiral ter navdušeno propadel. Mursa je torej Slovenec, da ga je treba iskati in kot slovenski narodnjak je Mursa gotovo tudi pristaš gesla „Svoji k svojim.“ Sam se pa seveda tudi ne brani — nemškega denarja. Mislimo, da ima več nemških kupcev njegovega cementa nego slovenskih. In tudi svoje vino prodaja prav rad Nemcem. Po celem svetu je iskal n. pr. prostor, da bi uredničil gostilno, v kateri bi prodajal svoja vina. Ali glejte, ta navdušeni Slovan in narodnjaki Slovenec ni napravil svoje gostilne v „beli“ Ljubljani ali v „slati“ Pragi, temveč raje v — „nemčurakem“ Gradcu! Med Nemce je šel torej narodnjak Mursa svoje groše loviti, med Nemce in ne med Kranjce in Čehe... Ali ni to čudno? Kje je vaša doslednost, prvaki gospodje? Ali vam nemški denar nič ne smrdi? Ne, — vi le hočete, da bi slovenski kmet ne zaslužil ničesar pri Nemcu! Vi hočete, da Si bil slovenski kmet tako neumen, da bi vam svoje vino poceni prodajal, vi pa bi ga potem Nemcem dražje oddajali! Tem tiči va „narodnjakstvo“ naših prvakov. Kšeft in profit!

Poslanec Wastian predložil je v državnem zboru 16 kil težki zavoj protestnih spisov proti nameravanemu davku na kisto vodo. Ti spisi nosijo več kot en milijon podpisov.

Krščanska ljubezen duhovnika. „Marb. Ztg.“ poroča: Dne 20. prosinca 1910 umrl je posostnik Jakob Gmeiner na Brega pri Ptujtu. Njegova vdova podala se je v farovi v Hajdin in je zaznanila pogreb. G. župnika, ki je znan kot mirni mož, ni dobila, ker je zaradi boleznih na dopusta. Obrnila se je tedaj na kaplana Jozefa Podplatnik (katerega naši čitatelji zaradi raznih nelepih dogodkov itak poznajo in katerega so se Urbančanje srečno rešili: Opomba „Stajerca.“) Ta kaplan je sprejel ženo z besedami, ki jih ne moremo ponavljati. Vpil je nad

Vas, ki se bode pogreznila.

Grozna nesreča, ki se je pred par meseci v Raiblu na Koroskem pripetila in pri kateri se je bolnišnica hipoma v zemljo pogreznila, je gotovo še vaem čitateljem v spominu. Češki listi pa zdaj poročajo, da se bode brčkone v bližini Prage ednaka grozovita nesreča pripetila, ja da je tam cela vas v nevarnosti, da se pogreza. To je mala vas Motičin na Češkem, o kateri prinašamo aliko. V tej vasi je večji rudniški rov ali šaht (Ronna-Schacht), od katerega se vlečejo stolni ali predori pod vas vazo na vse strani. Več dni sem čeli so prebivalci nekoliko podzemeljako gromenje, katerega so povzročile množine zemlje, ki se podirajo. Prebivalcev se je lotil grozoviti strah, kajti mnogo hiš je pokazalo nakrat velike razpoke. Oblast je prisilila tudi prebivalce raznih hiš, da so se izselili, ker je v rušila nevarnost, da se biše podroje. Dela v rušila nevarnost, so se morala takoj ostaviti in varnostna dokopa so se morala ostaviti in dan ob oporah hiš. Prebivalci poslali so svojega župana k vladi na Du-

naj, da izprosi primerne pomoči. Naša slika kaže v levem kotu zemljevid, iz katerega je razvidno, da se nahaja vas Motičin v bližini rudniškega kraja Kladno. Glavna slika pa kaže prijazno vas samo.

njo in jo imenoval lažnikovo. Rekel je, da je pokojnika že "kazen" zadelo itd. Vdova se je potem odstranila. Po pogrebu prosila je vdova g. Kappuna, da naj gre on v farovž po račun. Kaplan pa ni hotel dati računa, češ da mora žena sama priti. Ali gospa Gmeiner ni hotela zopetnih peovk poslušati in poslala je nekoga drugega gospoda. Ta je zahteval račun malo ojaštreje in ga je tudi dobil. V nedeljo pa je šel gospod v farovž, da bi račun plačal. Predstavljal se je prijazen in zahteval uljudno od kaplana natančni račun. Tega pa kaplan ni hotel dati. Nato je vprašal gospod, če je račun tudi natančno po določbah štolnine napravljen, ker se mu je svota previsoka zdela. Kaplan je dejal, da ne pozna nobene štolninske postavke (?) Ali gospod mu je postavil pred nos pokazal. Ali zdaj je pričel kaplan tuliti, da ne velja štolnina za Hajdin (?) in je opsoval gospoda ter mu pokazal vrata. Gospod se je tudi nujno poslovil in je šel. Cela stvar se boče pred sodnijo končala. Za nas je pa že danes to-le jasno: Podplatnik misli, da boče tudi na Hajdini tiste neumnosti delal, za katere smo ga morali večkrat za neseja prijeti, ko je bil šv v sv. Urbannu. Podplatnik se boče pa moral tudi navaditi, da se tudi na Hajdini ne sme ljudem kočiti čez neseja potegniti in da velja tudi za to klerikalno občino štolninska postavka. Opozarjamo vse, ki imajo to smolo, da morajo s Podplatnikom občešati, da nam njegove račune pokazajo. Mi bodemo močica že navadili postavke!

Podplatnik pred sodnijo. V hajdinskem farovžu je ta kaplan hudo prevzetan, ali pred sodnijo postaja hitro ponižen. Dotični gospod (glej gorajšnji članek) je močica namreč tožil zaradi žaljenja časti. Kaplan, ki pravi, da ima hajdinska fara posebno štolnino, misli je menda, da ima tudi posebno kazensko postavko. Pa se je zmotil. Ali videli bodemo, kaj boče pred sodnijo rekel. Obravnava se vrši 15. marca. Na svidenje, gospod kaplan Podplatnik!

Nemška šola v Hrašniku je bila velika potreba; to mora vsako priznati, kdor ima čut za pravičnost. Zato ji je dala oblast tudi pravico javnosti in je poleg tega delalni šolski svet zdaj prevzel l. razred. Šola boče torej kmalu popolnoma javna, ljudska šola. To seveda prkaje Roševce vrsta gorovito "giffa." Ti močiči hočejo zopet s svojo trmastostjo hrašniške škole predeti. V narodnjaških listih žvižgajo, kakor gadi. Gospodje, mirna kri, da ne počite! Časi Roševca gospodarstva so hvala Bogu minili in tudi v Hrašniku se je pričel zrak čistiti! Proč s smetmi in živjo nemška šola!

Laži e nemški šoli v sv. Lenartu, ki so jih sprožili brezsrčni prvaški listi, smo že zadnjič osvetlili. Pretep dveh pokvarjenih pobičev naj bi bil dokaz, da je nemška šola slaba. Ja vraga, ako bi nemške šole res vse same ubijale vzgajale, potem bi bili tudi prvaški voditelji sami faloti, ker so se tudi v nemških šolah vzgajali in izobrznili... Prvaški listi so seveda pisali, da je bil deček z nožem smrtno nevarno ranjen. „Narodni dnevnik“ je vedno pisal, da se je „umor“ (?) zgodil itd. Dotičnega šolarja so pa že iz bolnišnice izpustili. Rana je bila lahka. Ranjeni deček tudi ni boljši od zlikovca, ki je nož rabil. Kar se pa zadnjega tiče, je isti že kot šolar slovenske šole v sv. Jurju svoje lastnosti kazal. Baje je tudi tam nekoga fanta z nožem zranil in je dotični fant pozneje umrl. To je bila torej potemtakem slovenska šola kriva?! Lumpov je povsed dovolj! To si naj prvaški listi zapomnijo! Cela zadeva pa je te prvaške cunje le grozovito osemšila. Hudo osemšen pa je tudi kaplan dr. Korosec, ki je zanesel čeli ta otroški pretep celo v državni zbor. Lažniva poročila svojih somišljenikov je dr. Korosec s svojim imenom kril. Zato se mu zdaj vse smeji. Prvaki v sv. Lenartu pa naj se pokrijejo, ako imajo še kakšni sled časti v sebi!

„Slovenec“ v poduk. Zadnjič prinasel je ljubljanski „Slovenec“, ki je največji slovenski list in glasilo največje slovenske stranke, torej nekaki predstavitelj slovenske kulture, — uvodni

članek, ki je tako pobalinskega značaja, da ga je gotovo kakšna ljubljanska baraba spisala. V tem srovem članku pa imenuje „Slovenec“ nemškega poslanca Wastiana dosledno — sodnika. Wastian pa ni ne sodnik ne advokat ne far, temveč pisatelj. To naj si velemodri ljubljanski list zapomni. Na njegove farške povske se seveda živ krst ne osira; kajti oslovski glas ne gre v nebesa!

Župnija v Tebarjih je raspisana. Baje jo boče dobiti znani politikajoči kaplan Čemašar. Ali več dražin je baje škofa pismo pisalo, da izstopijo vsi iz katoliške cerkve, ako pride Čemašar v Tebarje... Lepe razmere so postale pri nas na spodnjem Štajerskem, odkar se duhovniki bolj za politiko nego za vero brigajo!

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v Stari Novivasi pri Raogni so zmagali naprednjaki na čeli črti. Županom je bil zopet vrli g. Macher izvoljen. Čestitam!

Vbogi Terglav! V „Slov. Gospodarju“ je izšel ne posebno modri članek o hmeljarstvu, kateri nosi podpis veleizobraženega deželnega poslanca Terglava. Vse lepo, — žalostno je le to, da Terglav ne zna pisati, da podpisuje torej od drugih ljudi spisane stvari. Terglav, revček ste, velik revček...

V Slov. Bistrici se je vršil 3. t. m. sbod, na katerem je podal deželni poslanec Langer svoje poročilo. Bital je v svojem temeljitem govoru škodljivost prvaške politike. Sbod se je ednoglavno in odlično proti oškodovanju štajerskega prebivalstva po brezvestni prvaški obstručaji izjavil. Vedno očitneje se vidi, da oboja vse štajersko pametno ljudstvo prvaško nasilstvo najodločneje!

Podpora pa laži prizadetim posestnikom v ormoškem okraju. Te dni smo razdelili med najbolj potrebne kmete vse tiste denarje, ki smo jih ob priliki te grozne nevarne nabrali. Od vseh strani dobivamo zahvalo obdarovanih kmetov. Ali hvala gre v prvi vrsti tistim, ki so darovali. Mi smo le svojo dolžnost storili.

Brezplačna oddaja solniških odpadkov za budočo kmetovalce na Štajerskem v živinskajev svrhu. Cea. kr. finančno ministerstvo je v svrhu zlažave na Štajerskem nastalega pomamljanja živinske klaje izjemoma dovolilo, da se bednim posestnikom živine in kmetovalcem na Štajerskem brezplačno oddajo iz solišta (soline) v Anusecu solniški odpadki v najrjahi množini štiritisoč metskih centov od vsake magacinske tehtnice, ki jih je vporabiti izključno v živinsko klajo. Temeljno od cea. kr. namestništva v Gradcu s osrednjim odborom cea. kr. kmetijske družbe na Štajerskem vršivšega se dogovora se je od sgoraj navedene količine cea. kr. okrajnemu glavarstvu v Ptaju odkazalo 273 metskikh stotov (centov) solniških odpadkov. Občinska predtojništva se izrečno oposore, da se solniški odpadki, kakor se je uže omenilo, oddajo sicer brezplačno, prevozne stroške od solne gore v Anusecu, nadalje stroške za zlaganje in nakladanje pa morajo plažati obdarjeni zemljiški posestniki sami. Ti stroški znašajo približno 70 do 80 vinarjev za 100 kg. k tem je še pristeti vozino od kolodvora v Anusecu. — Cea. kr. železniško ministerstvo se je naprosilo, da dovoli znižano vozino. Imenike bednih posestnikov, kateri zahtevajo te odpadke, je podpisane od vseh članov (udov) odnotnega krajnega pomožnega odbora najkasneje do 15. dne marca 1910. l. predložiti. Sol, ki se boče razdelila, se sme vporabljati zgolj v živinskajev svrhu. Da se omogoči tozadevni prigled (kontrola), imajo občinski predtojniki o svojedobnem odkazu odpadkov občanom napraviti zaznamek in ga pripravljenege imeti v pisarni občinskega predtojnika, da ga morejo pregledati finančni poslovniki. V ta zaznamek je vpisati vsakega obdarjenega posestnika živine in navesti njegov naslov, število živinčet in količino odkazanih solniških odpadkov. Konecem podeljevalne dobe mora vsaka obdarjena občina potom pretojnega voditeljstva priglednega okrajna finančne stráže vpisati finančnemu oblastvu prve stopinje prepis zaznamka, sestavljenega na podlagi vsakemu posestniku živine istinoto oddane količine.

Sene za razdelitev! Za zadnjo številko prepozno dobili smo iz Rogatske Slatine sledečo brzojavko: C. k. okrajno glavarstvo dobilo je ravnokar 10 vagonov s sene za raz-

deliti. — Opozarjamo svoje somišljenike, zlasti one v krajih, prizadetih po toči, na to dejstvo. Brigajte se, dokler je čas in zahtevajte svojo Podpora. Poroča se, da je namestnija v Gradcu dovolila še 600 K denarja za tiste, ki doslej niso nobene podpore dobili. Za okraj Maribor, sv. Lenart in Slov. Bistrica dalo se je 200 centov živinske soli na raspolago.

V Pekelskivsi na policanekem kolodvoru se vrši v aredo, dne 16. marca veliki živinski sejem. Štandgold se ne boče pobiral in je pričakovati veliki obisk, na kar opozarjamo kmete. (Glej tudi današnji inzerat.)

Letni in živinski sejni na Štajerskem.

Sejni brez svidenja so letni in tranzitni sejni; sejni, ustanovljeni s svidenja (?) so živinski sejni, sejni s svidenjskim (?) pomenjo letni in živinski sejni.

Dne 12. marca pri Sv. Jurju ob j. žel., okr. Celje; na Svetih Gorah, okr. Koje; v Brečicah (svinjski sejem); pri Sv. Ožbaltu, okr. Ivnic; v Selnici, okr. Maribor; pri Sv. Lovrenca ob Dravi, okr. Ptuj. Dne 14. marca pri Sv. Duhu-Loče, okr. Koje; pri Sv. Križu pri Ljutomeru; v Sevanici, pri Št. Ilju pod Turjakom; v Marenbergu. Dne 15. marca v Ormožu (svinjski sejem); v Radgoni; v Zdo-lah, okr. Brečice; v Arčevu (sejem s drobnico). Dne 16. marca na Ptaju (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Imenu (sejem s ščetinarji), okr. Koje; v Peklu, okr. Slovenja Bistrica. Dne 17. marca v Podbetrku, okr. Koje; na Rečici, okr. Gornji Grad; v Murecku; v Središču, okr. Ormož; na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Gradcu. Dne 18. marca v Slovenji Bistrici; v Ormožu; na Ptajski Gori; v Brečicah (svinjski sejem); v Bralovčah, okr. Vranks; v Vidnu, okr. Brečice; v Ernovžu, okr. Lipnica; v Gradcu (sejem s mlado živino). Dne 19. marca na Svidni, okr. Maribor. Dne 20. marca v Št. Ilju v Slov. Gor., okr. Maribor. Dne 21. marca v Podplatu, okr. Rogatec; na Žigrtovem, okr. Servnica; pri Sv. Jedrti, okr. Laško; v Pernovu, okr. Celje; v Kavnicu, okr. Maribor; v Ljub-nem, okr. Gornji Grad; v Oplotnici, okr. Koje; Šmarje pri Jelšah; v Stundencih, okr. Maribor; v Arčevu. Dne 22. marca v Ormožu (svinjski sejem); pri Sv. Križu, okr. Rogatec. Dne 23. marca na Ptaju (sejem s ščetinarji); v Imenu (sejem s ščetinarji); okr. Koje; v Mariboru. Dne 24. marca v Konjicah; v Laškem; v Gradcu (sejem s mlado živino); na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Rajhenburgu; v Sevanici; v Gradcu.

Okrajni zastop ptajski podelil je vsem šolam v svrhu poduka glede sadjarstva zastop umetna gnezda (Nistkästchen). Upamo, da boče tudi drugi okrajni zastopi temu koraku sledili. Kajti dego samo treba na take važne stvari oposoriti.

Umetna gnezda (Nistkästchen) postajajo vedno bolj priljubna in se zelo po njih povprašuje. Kakor znano, jih prodaja firma L. Slawitsch v Ptaju. Cena 40 vin.

Umrl je v Hočah 84 letni g. Johan Werra, oče županove žene. Bil je vedno naprednega mišljenja in svetnjak. L. m. s. l.

Čudakinja. V Ptaju je umrla hitna posestnica gospa Ana Höchsmann v starosti 73 let. Pokojnica je bila čudakinja. Okroglo 30 let več ni zapustila svojega stanovanja in 7 let sem ženi s nikomur govorila. Dekla je morala hrano pred vrata postaviti; od tam je nesel moč pokojnice jedila čudni ženi. Sicer pa je bila žena bogata.

Umrla je v Hrašniku gospa Kristina Birtič, soproga veleposestnika in krčmarja. N. p. v. m. l.

Umrl je v Vitanzu zdravnik in dolgoletni župan g. dr. Rudolf Lantner. Bil je v svojem življenju čisti značaj in vrli naprednjak, katerega je ves spodnji Štajer poznal in čislal. Lahka mu zemlja!

Umrl je v Hajdinu napredni vrli posestnik g. Karleta. N. p. v. m. l.

Prvi štajerski vzletalni stroj (Flugmaschine) je razkazal Hauptmann Vornauer te dni v Gradcu. Stroj je 8 m dolg in meri razpnetja 11½ m. Teža stroju je 315 kil. Radovedni smo, kakšne uspehe boče stotnik s tem prvim štajerskim strojem dosegel.

Niše preje Starkel v Ptaju je kupil g. C. Fürst za 30.000 K.

Naravni zaklad.

Ko so se pred desetletji v največjih bolni-
cah pričeli prvi poskusi z grenčico Franc Jožef-
ovih zdravnih velcov, in se je njena mnogo-
stranska uporabljivost znanstveno zagotovila, je
že poročala "The Hospital Gazette" v
Londonu sledeče:

"Naravna Franc Jožef-ova grenčica vsebuje
več odvajajoče soli, kot druge budimske vode.
Njen učinek je v vseh slučajih zelo zadovoljiv
in se mnogo prijetneje zavziva, nego in to na-
vadno pri zdravih."

"The Lancet" (najpomembnejši anglo-
ški zdravniški časopis) izraža svojo sodbo na-
stopno:

"Franc Jožef-ova" grenčica je naravna rud-
naka voda velike vrednosti, kateri pristojta
brez dvoma veliko zanimanje in razširjena vpo-
raba." 11

Z znanako je od 1886
„Seehund“ Gumi-tran za čevlje

varov. neujeta mast
in jih naredi trajne, mehke, neoprodne za vodo; pri temu se jih
lahko vika; ta mast se zelo hvali. Dobi se povod v dozah a 10 h
in večjih. Edina fabrika: J. Lorenz & Co. Eger na Č. 8
Poljite mi 20 doz gum-tran unajete masti. Po rekomanda-
ciji E. Reichelweber Göttingen. Vrednost po števili: Šloapje 4 pari
Wels Štajersko. 14. avgusta 1908.
Anton Steinklager, čevljarški mojster.

Freih. P. pl. Twickel^{jevo}

graščinsko oskrbnništvo

„Burg Maierhof“ pri Mariboru
kupi

20—40.000 kosov ame-
rikanske trsne podlage

za sabo cepjenja, ednakomerno rezane, zlasti
močne, izbrane rezne trte.

Ponudbe z označbo dajnižje cene in vzorcem
poslijeje naj se gorajšnjemu oskrbništvu. 197

Pazar. 50.000 parov čevljev. Pazar.
4 pare čevljev samo K 8.—

Ker je več teorin ostavilo delo, sem dobil naročilo, da
spravim večjo množico pod tvojim cenovno v denar. Dobrim
vatomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na rjave
ali črne gvozdene s kapricami in s močno nabiti podplati, s
gvozdami in po največji lazni. Vrednost po števili: Šloapje 4 pari
K 8.— Razpoložljive po gotovini. Razpoložljive
P. Lust, Krakov šte. 53-S.

Zamenja dovoljena, ali denar nazaj. 192

lāče se za takoj:

Zaupljivi starejši konjski hlapec, dva dostojna,
krepka fanta, mesečna plača po 20 K in na
dan 2 litra pive, ter oskrbo.

Nadalje pridno, krepko dekle za delo na polju
in pri živini itd.

Več pove urar Karl Ackermann v Ptuj. 209

Gračinsko oskrbnništvo Stakorovec,
pošta Božjakovina na Hrvaškem ima 10 do 15
vagonov

prešanega travniškega sena

za prodati od železniške postaje Dugoselo; ako
se vso množino odvzame po K 7-50 per 100 kg;
posamezni vagoni K 8.— per 100 kg. 212

Gicht, revmatizem in astma

se uspešno odstranijo po rabi mojega leta
sem najbolje znanega Eucalyptus-olja (av-
stralski naravni produkt). Cena originalne
hvalnišni parni zastoj in poltarne prosto.
Eucalyptus-milo, najbolje sredstvo proti
pegumi, mozuh, feki (Leberhecke), finami
in netišnosti obraza. — Eucalyptus-bomboni
edino vplivni proti kašlju, oslovskemu ka-
šlju, astmi itd. 210

ERNST HESS
Klingenthal i. S.
Se dobi v Ptuj lekarina „pri za-
morcu“ H. Molitor.

Prima Weilerjeva
drevesa moštnih hrušk
odda graščinsko oskrbnništvo Fraueim pri Ma-
riboru. 201

Prvorazredna
fabrika finih švicarskih štikarij
ište v vseh mestih Štajerske 198
dame
z velikim krogom znancev za prodajo svojih štikarij na perilu
štikanih oblek, bluz, ženskih robov itd. po muštrih. Krase novosti
in specialitete. Najboljše parikle modre, visoka provizija. Blago
frank, celotne prosto, poslano v tubu. Cene v kronah in vinarjih.
Ponudbe pod štiro Z G 698, Rudolf Kesser, St. Gallen, Švica.

Za prodati:
Valed preselitve k Trojiški Slatini v Zg. Žerjav-
cah, katere lastnik sem sam, opustim vse moje
dosedajno trgovino in prodam torej tudi moje
hišo (vilo) v trgu sv. Trojica v sl. gor. z lepim
vrtom, posebno primerno za katerega penzionis-
ta, nadalje posestvo v Gočovi z lepimi zidani-
mi poslopji, ležečo na okrajni cesti sv. Lenart-
sv. Trojica Ptuj za gostilno in malo trgovino
zelo primerno; posestvo na Volki pri Novi cerki
ali Marija snežni z zelo lepimi sadonosniki in
mlin pri sv. Lenartu v Sl. gor. na obstoječi
vodi. Mlinarji se posebno opozarjajo na mlin,
kajti na Pesnici se bodo skoraj vsi mlini zaradi
regulacije opustili. Proda se vse pod zelo ugod-
nimi plačilnimi pogoji. Vse natančneje se izve
pri lastniku FRANC SCHÜTZ pri Sv. Trojici v
Sl. gor. 196

Razglas.
Vzajemno posojilno-blagajniško društvo v
Slov. Bistrici
reg. združba z neomejeno zavzeto
(Wechselseitiger Verschauungsverein)
naznanja, da se vrši njegov

občni zbor
na nedeljo, 13. marca 1910, dopoldne ob 10.
uri v društveni pisarni.
Ravnateljstvo:
G. Jagoditsch m. p.
Slov. Bistrica, 14. marca 1910. 194

Komi, dobri prodajalec,
obeh deželnih je-
zikov zmožen, z
le l. referencami,
se pod dobrimi
pogoji akceptira
pri g. Ant. Krauss-
blagov. v Slov.
Bistrici. 198

V sredo dne 16. marca se vrši v Pekelskivsel
na Poljčanskem kolodvoru 205
veliki živinski sejem.
Živinoposelniki ste povabljeni prav v obilnem
številu živino na sejem prignati, ker se ne bo
štandgeld pobiral, povrh pa dobi vsaki, za vsako
goved, katero ta dan na sejem postavi ali pri-
žene, pol litra dobrega domačega vina zastoj.
Da se bo dosti kupcev sešlo, skrbi občinski
zastop.

**Svetovno mojsterstvo v industriji ur
vendar pridobljeno!** 211
Prezette edine razprodaje me spravi v polotaj,
za le K 4-90 očitirati elegantno, okatra ploščo
amerik. 14 kar. zlato-črno švic. tepno uro. Ista
ima dober idečo 36 urno Anker-kolejce premirane
znamenke „Speciosa“ in je na električni poti s prav-
nim zlatom prevlečena. Garancija za preciznost
4 leta
1 k. K 4-90
2 k. K 9-30
Vsaki uri doda se fino poslušano veritico zastoj.
Brez risike, ker izmenjava dovoljena, cv. denar
nazaj. — Poltje po povzetju
E. HOLZER, Krakova, Stradom 19/28.

Mesto 40 K samo 6 K
„Gemsbart-u“
pod jelenova brada, novo, zelo lepo, lani 14 cm dolgi,
z lepim okvirom in starega srebra in Habertus-zlata,
skrajaj samo 7 K. Lasti in „reif“ pod garancijo na-
turno pristno.
Prilicnostni nakup poltje po povzetju
Fenichel, Gemsbartbinder, Dunaj IX.
Altmühlgasse 3/41.
Mnogo priznanjevalnih pisem. 208

Trojiška slatina
je kot zdravilna in namizna slatina prve vrste
od gosp. zdravnikov spoznana in priporočana.
Glavni zastop za avstro-ogersko ima
Franc Gulda v Mariboru
telefon 120.
Lastnik: Franc Schütz v Zg. Žerjavcah, pošta
sv. Lenart v Sl. gor. 193

Cepljene trte
dobro razčene z bogatimi koreninami, Burgunder, Riesling,
Gutedel, Silvaner, Traminer, Mosler, Portugieser, Muskat-
teller in Ruländer v velikem in majhnem za dobo pri
P. Srebre v Mariboru
Tegetthofstrasse 23. 2

Zagreb.
Kralj. hrv.-slav.-dal. dežel.-vlad.
urad 31. Jul. 1907; št. 3767.
Genjenim gospodinjam
priporočamo najtopleje
pravi : Franckov: primatek k kavi
kot najboljši kavni surogat,
izdelovan iz tosemskih surovin
v domači tovarni
Henr. Francka einov
v Zagrebu.

! 154
mas in opu-
znana firma
e kot preje
blago jamči
opore nazaj
varno, nežni
70 h, zdaj
avih drukov,
olnov za ob-
ni šolski in
K 195, zdaj
adanski štovi
90 2000 ko-
rami zaprtih
D kosov fen-
klmiki rokavi,
ni zatezom
rnih fenskih
8.000 veli-
štikariti preje
njihano 35 h
štikariti, preje
škati v klop-
35 h. Dobre
in gospe s
zdaj 90 h
velikih rjuh,
reje K 3-30,
lepih zastorov,
lepih preje
kih predpas-
90 h. Se
cm širokega
15 pr. meter.
a, zdaj 45 h
preje 90 h,
čkanine preje
ega, dvojni-
zdaj 68 h
ro, svetili ali
pkih K 2-90,
D kosov do-
c z ležim
sto velike in
e stajce preje
1-10. Kraje
dobre bele in
zdaj K 1-10
0 metrov le-
50 h. Čisto
drobnih bar-
K 1-70, zdaj
v z berzami
zdaj K 1-10,
K 1-40, zdaj
lihen, 2 odelj-
9-30. K temu
d, zdaj 2-90,
o ali zelenim
Čisto težke
cela širokost
aj 95 h. Iste
pepe fianciaste
K 4-50, zdaj
reje K 1-70,
tovske stajce.
(Ruckstucke)
2-30. Velike
K 1-70, zdaj
reje 70, zdaj
adanskih bluz,
c-losov, preje
5, zdaj 9 K
iz kamelov,
daj K 12-50,
de in teniske,
reje za modke,
K 1-30, zdaj
tuhla z usnja-
aj K 1-50. Iste
K 1-90. Iste za
bele ali rjave
Südbahn'
7.
ah dobi vsak
zastoj; 202
aga.
z) v Ptuj
stavljena je
porabo.
vi takoj ras-
titi, vrhati is
aga.
z) v Ptuj
stavljena je
porabo.
vi takoj ras-
titi, vrhati is

